

## ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВАЛЕОЛОГІЧНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ МАТЕМАТИКИ

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

### Анотація.

Висвітлено особливості використання інноваційних технологій у валеологічній підготовці вчителя математики. Проаналізовано трактування терміну «валеологічна компетентність». Розкрито використання кейс-технологій у практичній підготовці валеологічно-компетентного фахівця.

### Ключові слова:

здоров'я, компетентнісний підхід, валеологічна компетентність, інновація, інноваційні технології.

### Abstract.

The peculiarities of the use of innovative technologies in valeological preparation of mathematics teacher are highlighted. The interpretation of the term "valeological competence" is analyzed. The use of case-technologies in the practical preparation of valeologic-expert specialist is revealed.

### Keywords:

health, competency approach, valeological competence, innovation, innovative technologies.

Життя та здоров'я особистості – найважливіша цінність суспільства. Саме здоров'я – основа благополуччя, розквіту нації, джерело щасливого життя.

Здоров'я теперішніх і майбутніх поколінь залежить від стану навколишнього середовища, вміння вести здоровий спосіб життя, все це покликане забезпечити гармонійний розвиток людини.

Здоров'я нації в наш час розглядається як показник соціально-економічного і духовного розвитку суспільства держави, оскільки державна політика щодо здорового способу життя формується цілеспрямовано і послідовно. Вона визначається Законом України «Про вищу освіту» (2017); Національною доктриною розвитку фізичної культури і спорту (2016) та державними програмами; Цільовою комплексною програмою «Фізичне виховання – здоров'я нації», Національною програмою «Репродуктивне здоров'я нації», Концепцією «Нової Української школи».

Життя в сучасних умовах вимагає від кожної людини діяти на основі набутих валеологічних знань і вмінь, використовувати їх у своїй професійній діяльності, суспільному житті та побуті. Саме це актуалізує проблему організації валеологічної підготовки з взяттям до уваги потреб і вимог сучасного суспільства. Одним із шляхів розвитку сучасної системи освіти України, необхідним є впровадження в освітній процес ЗВО інноваційних засобів та технологій навчання, в основі яких лежить використання компетентнісного підходу.

Педагогічну інновацію розглядають як особливу форму педагогічної діяльності та мислення, що спрямовані на організацію нововведень в освітньому просторі, або як процес створення, впровадження і поширення нового в освіті. Інноваційний процес в освіті – це сукупність послідовних, цілеспрямованих дій, спрямованих на її оновлення, модифікацію мети, змісту, організації, форм і методів навчання та виховання, адаптації навчального процесу до нових суспільно-історичних умов [6].

В умовах закладів вищої освіти, під поняттям «компетентнісний підхід» розуміють спрямованість педагогічного процесу на формування і розвиток ключових (базових, основних) і предметних компетентностей у студентів. Результатом такого процесу буде сформована загальна компетентність людини, що є сукупністю ключових компетентностей, – інтегрована характеристика особистості.

Перспективність зазначеного підходу полягає в тому, що він забезпечує високу готовність майбутніх вчителів математики до успішної професійної діяльності.

Під професійною компетентністю педагога, у науково-методичній літературі, вчені розуміють особистісні можливості вчителя, які дозволяють йому самостійно й ефективно реалізовувати цілі

педагогічного процесу. Для цього потрібно знати педагогічну теорію, уміти застосовувати її в практичній діяльності.

Ми погоджуємося з думкою В. Нестеренко [4], що окремою складовою загальної професійної компетентності майбутнього педагога є професійно-валеологічна компетентність майбутнього фахівця. У такому разі необхідним є процес розвитку валеологічної компетентності у студентів, зокрема майбутніх вчителів математики, а також пошук моделі освітнього процесу, яка зможе забезпечити формування валеологічної компетентності спеціаліста в будь-якій галузі, що є необхідною умовою і стає загальною методологією вирішення конкретних завдань, пов'язаних зі збереженням здоров'я молоді.

Оскільки не існує однозначного підходу до визначення терміну валеологічна компетентність, то у науково-методичній літературі науковці цей термін трактують по-різному:

- складова їх життєвої компетентності, яка проявляється в знаннях, цінностях і мотивах, валеологічній позиції, діяльності щодо оздоровлення себе і своїх вихованців [2].

- складний синтез когнітивного, предметно-практичного й особистісного досвіду, що забезпечує процес здоров'я збереження [1].

- сукупність валеологічних знань (валеологічну інформованість) і вмінь грамотно застосовувати їх у практиці (валеограмотність) [5, с. 56].

- здатність володіти сумою валеологічних знань із науково обґрунтованими фактами; ідей; понять накопичених людством у галузі збереження здоров'я; наявність практичних умінь і навичок здоров'язбереження; встановлювати зв'язки між валеологічними знаннями і практичними діями у професійній діяльності на основі сформованих ціннісних орієнтацій на підтримку і зміцнення здоров'я, як власного, так і здоров'я дітей [3, с. 11].

Одним із раціональних засобів формування валеологічної компетентності майбутнього вчителя математики є використання у освітньому процесі ЗВО кейс – технології. Суть даного методу полягає у використанні конкретних випадків, так званих «кейсом» для спільного аналізу, обговорення або вироблення рішень студентами з певного розділу навчання дисципліни, а також вдало поєднує навчальну, аналітичну і виховну діяльність, що безумовно є діяльним і ефективним в реалізації сучасних завдань системи освіти [6].

Зокрема, на практичних заняттях з елементарної математики, під час вивчення теми: «Задачі на відсотки» студентам варто запропонувати розв'язати задачу про повноцінний та раціональний сон з використанням кейс-методу.

Насамперед викладач пропонує студентам скласти режим дня школяра, а також розрахувати тривалість сну для кожного вікового періоду. Далі відбувається поділ студентів на групи, перед групами ставиться проблемне запитання, та відно до цього розподіляються завдання:

#### **Проблемне запитання**

«Що необхідно для здорового та повноцінного сну?».

#### **Завдання кейсу**

Кожній групі необхідно розв'язати по 2 задачі про повноцінний сон, а також розробити і продемонструвати задачі також виду.

Прикладом є наступна задача: *Немовля, наприклад, спить 22 години на добу, витрачаючи лише дві години на їду. Доросла людина у середньому спить 6-8 годин, літні люди обходяться й 5 годинами. Скільки годин спить школяр? Підрахуйте, скільки це у відсотковому варіанті.*

Таким чином, використання кейс-технології надає можливість не тільки підготувати валеологічно компетентного педагога та сформувати у нього відповідальне ставлення до власного здоров'я, а й сформувати вміння використовувати даний метод у роботі з учнями.

Активне впровадження інноваційних методів навчання у практику є результативним та перспективним напрямком щодо формування валеологічно компетентного майбутнього спеціаліста, і, в першу чергу, майбутнього педагога, майбутнього вчителя математики.

### **СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

1. Болотов В. Компетентностная модель: от идеи к образовательной программе / В. Болотов, В. Суриков // Педагогіка. – 2003. – №10. – С. 12-14.
2. Бондаренко О. М. Формування валеологічної компетентності студентів педагогічних університетів у процесі професійної підготовки : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» О. М. Бондаренко. – К., – 2008. – 26 с

3. Дворникова О.Б. Формирование валеологической компетентности у студентов педагогического колледжа в процессе предметной подготовки Автореф. дисс.канд.пед.наук.: 13.00.08 – Екатеринбург, 2005. – 179 с.
4. Нестеренко В. В. Підготовка майбутніх педагогів до виховання у дошкільників навичок здорового способу життя: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. – Одеса, 2003. – 267 с.
5. Симоненко С.М. Содержание и способы формирования валеологической культуры будущего учителя в вузовской профессиональной подготовке: Дисс. ... канд. пед. наук: 13.00.01 – Уссурийск, 2002. – 192 с.
6. Туркот Т.І. Педагогіка вищої школи: навч. посіб.: реком. МОН України для студентів магістратури вищих навчальних закладів непедагогічного профілю / Т.І. Турот. – Херсон, 2011. – 608 С.

**Дарія Анатоліївна Возносименко**

Аспірант, викладач кафедри вищої математики та методики навчання математики,  
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, м. Умань  
[daryakholod@ukr.net](mailto:daryakholod@ukr.net)